

ASERTIVNI ODGOVORI ZAHTJEVNIM RODITELJIMA

Priredila: Dinka Juričić

TURBO RODITELJ

Njegovo tipično ponašanje: "Poslao sam vam mail (prije 10 sekundi), jeste li mi odgovorili?" ili "Znam da vam je već zvonilo za sat, ali moram s vama nakratko razgovarati." **Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli:** "Jesi li normalan, čovječe!"

asertivan odgovor Oh, ne, nisam još. Moje je pravilo da odgovorim u roku od 24 sata.

djelotvorna samoobrambena strategija Na početku godine objasnite roditeljima da imate previše posla i obveza te da ih zato molite da zovu ili dolaze na razgovor samo u vrijeme informacija. Ako vas roditelj ipak mora nazvati izvan tog vremena, zamolite da ga prvo pita imate li u tom trenutku vremena za razgovor, a ako mu kažete da nemate, onda neka predloži da odredite vrijeme koje vam bolje odgovara. Objasnite da ste spremni učiniti iznimku i sastati se s roditeljima i izvan vremena za primanje samo kad je riječ o ekstremno hitnim situacijama.

UVIJEK USPANIČEN RODITELJ

Katastrofa, o Bože, jedno moje dijete! **Njegovo tipično ponašanje:** Pretjerano reagira na sve što se tiče njegova djeteta, žali se, prigovara, ne može podnijeti ni najdobronamjerniju primjedbu. **Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli:** "Ohladi, čovječe!"

asertivan odgovor Baš vam hvala što se mi na to skrenuli pozornost. Razmislit ću o tome, provjeriti i javiti vam što sam odlučila poduzeti.

djelotvorna samoobrambena strategija Treba ga ohladiti svojim smirenim držanjem i tihim glasom, ponuditi da sjedne, nešto popije, gricne... Rukujte se s njim kad dolazi (i kad odlazi), ali ne ulazite u polemike dok je u afektu, jer u takvim trenutcima ne razmišlja racionalno i ne čuje što mu govorimo.

Ako ništa ne pomaže, bolje je odgoditi razgovor dok se roditelj sam malo ne smiri s dobrim obrazloženjem (npr. morate detaljno ispitati slučaj i pripremiti dokaze/papire/svjedoke). Opće je pravilo da roditelj mora od nas otići mirniji nego što je došao.

RODITELJ KREMENKO

Kad sam ja išao u školu, učili su nas... **Njegovo tipično ponašanje:** Neprestano se žali uspoređujući svoje nekadašnje učitelje i školu s ovim danas. Sjeća se reda, discipline, rada, svoje marljivosti i genijalnosti, pitanja i domaćih zadaća... i ništa što učitelji danas rade mu ne valja, svemu prigovara. **Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli:** "Probudi se, čovječe!"

asertivan odgovor Danas su informacije široko dostupne pa su se ciljevi nastave promijenili. Želite li da vam objasnim koje kompetencije razvijamo kod današnjeg učenika?

djelotvorna samoobrambena strategija Objasnite roditeljima da vrijeme u kojem živimo traži drukčije obrazovanu osobu nego njihovo vrijeme: čovjek danas mora biti kreativan u pristupu problemima, mora imati

dovoljno vjere u sebe da se usudi sanjati, planirati, ostvarivati svoje snove, boriti se za ono u što vjeruje, iz svakog neuspjeha izvlačiti pouku i ne odustajati, nego počinjati na nov način.

Zato su se metode rada u razredu promijenile, zato su se tipovi zadaća promijenili, zato inzistirate da djeca rade u timovima, da rade na projektima, da budu učinkoviti i da dovršavaju ono što su započela. I zato je moguće da je dijete cijelu noć učilo, pa na kraju dobilo dvojku: više nije dovoljno samo pamtiti.

DRUGDJEJEBOLJE RODITELJ

Druge učiteljice, u drugim školama...

Njegovo tipično ponašanje:

Optužuje vas da se u drugim školama bolje radi, da se druge učiteljice više posvećuju učenicima, da ih ne muče tolikim zadaćama, da nisu tako stroge, da su im kriteriji viši...

Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli:

“Idi tamo, tko te drži, čovječe!”

asertivan odgovor Hvala vam što ste mi to rekli! To zaista zvuči vrlo zanimljivo. Sad i meni padaju na pamet neke nove ideje ...

djelotvorna samoobrambena strategija Ponašajte se kao da su njihove primjedbe krajnje dobronamjerne (često to i jesu), pažljivo ih slušajte. Tražite da budu konkretniji i da vam točno kažu što bi željeli da bude drukčije u radu s njihovom djecom. Još bolje, neka sastave listu primjera što to druge škole ili druge učiteljice rade tako sjajno. Neka vam kažu imena škola ili kolegica da biste se s njima mogli povezati. Nastojte njihove primjedbe ne doživljavati osobno i ne dajte da vas ogorče ili bole. Učitelji i roditelji vrlo često imaju isti cilj, ali ne idu do njega istim putevima. Svima nam je korisno ako surađujemo, razgovaramo i katkad se malo prilagodimo.

RODITELJ - BAROMETAR

Čujem što pričaju roditelji i učenici... **Njegovo tipično ponašanje:** Neprestano vas dolazi upozoriti što drugi roditelji ili učenici misle ili kažu o vama i vašem radu, prenosi raspoloženja, dijeli vam prijateljske savjete, silno se želi sprijateljiti s vama i biti vam koristan. **Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli:** “Naporan si, čovječe!”

asertivan odgovor Baš vam hvala što se mi na to skrenuli pozornost. Možda bi to zaista mogao postati problem. Što bi, po vašem mišljenju bilo pametno da napravim?

djelotvorna samoobrambena strategija U svakoj generaciji nađu se jedan-dva takva roditelja. Ne smatrajte ih ulizicama, nego saveznicima. Postavite vlastite filtre kroz koje ćete propuštati njihove informacije i nastojte čuti samo one koje vam mogu pomoći da nešto popravite, smirite, promijenite, spriječite. Ne dopustite, ipak, da ono što čujete toga roditelja presudno utječu na vaš odnos s drugima. Ljudi ne prenose jedni drugima gole činjenice, uvijek ih (svjesno ili nesvjesno) na svoj način interpretiraju. Vjerujte da je roditelj dobronamjeran čak i kad vam kaže nešto što vam je teško čuti.

RODITELJ - PERFEKcionista

Ništa ne valja, svi su zli, svi su budale... **Njegovo tipično ponašanje:** Bez obzira koliko sve bilo dobro i koliko se vi i svi oko vas trudili, nikad ništa neće pohvaliti, ali će zato u svemu pronaći dlaku u jajetu, svemu će prigovarati i zbog svega se ljutiti. **Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli:** “Ne truj se, čovječe!”

asertivan odgovor

Opet ste primijetili nešto uznemirujuće? Žao mi je što se toliko nervirate. Recite mi o čemu je riječ pa da vidimo možemo li zajednički što učiniti.

djelotvorna samoobrambena strategija

Čovjeka koji upozorava na probleme i propuste uvijek treba saslušati, ma koliki gnjavator bio. Pokušajte njegovo ponašanje ne doživjeti zlonamjernim. Znaite i sami da ima ljudi koji zbog svoje vlastite unutarnje gorčine sve vide crnje nego što jest, ali ima i ljudi koji naprosto razmišljaju analitički i upozoravaju na probleme kojih drugi u tom trenutku još nisu svjesni. Takvog roditelja treba uključiti u rješavanje problema na koje ukazuje. Tražite od njega da bude proaktivan i konstruktivan, da smišlja rješenja, planira, osmisli strategiju. Učinite da se osjeća korisnim.

PUSTIMENAMIRU RODITELJ

Ne gnjavite me, imam ja svog posla... **Njegovo tipično ponašanje:** Smatra da ste plaćeni da se brinete o njegovom djetetu i da to ne znate raditi ako vam je potrebna njegova pomoć. Ignorira vas, ne dolazi na informacije čak ni kad ste vrlo uporni. Neki od takvih roditelja znaju čak biti i nasilni kad ih napokon uspijete dovući na razgovor o problemu njegova djeteta.

Što biste mu najradije rekli kad biste smjeli: “ Jak si mi ti neki roditelj, čovječe!”

asertivan odgovor Vjerujem da ćete biti ponosni kad čujete kako vaše dijete u lijepo napreduje. Trebali bismo razgovarati s vama o programima u koje bi se mogao uključiti.

djelotvorna samoobrambena strategija Nikad ne sudite knjigu po koricama. Ne mora značiti da je roditelj koji ne dolazi u školu nemaran i da ga njegovo dijete ne zanima. Možda nosi neke svoje osobne mrakove i frustracije koje ga priječe da razgovara s vama pa zato izbjegava dolaske u školu. Zato je jako važno, kad pozivate takvog roditelja, da nema osjećaj da ga zovete zbog problema s djetetom, nego da mu nudite neki razlog za radost. Pridobijte ga na suradnju strpljivo, malim koracima, u rukavicama. Njegovo ponašanje nikad ne doživljavajte osobno. Možda će steći povjerenje u vas, možda neće i sav će vaš trud biti uzaludan. Ali barem ćete znati da ste učinili sve što je bilo u vašoj moći.

Svaki je čovjek priča za sebe i ne postoji jedinstveni recept za postupanje s ljudima. Katkad će asertivnost pomoći, katkad neće, ali nikad, baš nikad neće štetiti.